

ВИСНОВОК
про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації
Руденко Валентини Сергійвни
«Розвиток соціальної підсистеми економічної безпеки міста»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
за спеціальністю 051 Економіка

Актуальність теми дослідження зумовлена тим, що забезпечення економічної безпеки як на рівні національної економіки, так і на регіональному рівні, а саме у містах, відіграє важливу роль у розвитку країни. Особливої уваги потребує соціальна підсистема в системі економічної безпеки, оскільки вона набуває все більшого значення через зростання зовнішніх загроз. Ця підсистема формує умови для розвитку людини, суспільства і країни в цілому, забезпечуючи створення сприятливого економічного, громадського, комунікаційного, інноваційного та екологічного середовища.

До того ж, важливим є аналіз складових соціальної підсистеми економічної безпеки міста для виявлення її «слабких місць» та розробки відповідних заходів. Наприклад, розробка та впровадження міських цільових програм можуть значно сприяти підвищенню стану соціальної захищеності мешканців міста.

Хоча процес урбанізації робить міста привабливішими для проживання, проте робота над постійним підвищеннем рівня соціальної захищеності залишається актуальною проблемою, особливо в умовах воєнного стану, коли спостерігається погіршення стану соціальної безпеки. У такій ситуації є гостра та невідкладна потреба розробки ефективної системи забезпечення соціальної складової економічної безпеки міста, яка враховує викиди сьогодення. Для мешканців міст підвищення їх соціальної захищеності є ключовим фактором у виборі місця для проживання та благополуччя.

Зв'язок дисертації з науковою темою. Дисертацію виконано згідно із планом науково-дослідних робіт кафедри фінансів та економіки Факультету економіки та управління Київського університету імені Бориса Грінченка «Розвиток економіки міста Києва в умовах євроінтеграції» (реєстраційний № 0118U001561). (06.18 - 06.23).

Мета дослідження. Поглиблення теоретико-методичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо розвитку соціальної підсистеми економічної безпеки міста.

Завдання дослідження:

- уточнити економічну сутність системи економічної безпеки міста та характеристики її складових;
- бґрунтити теоретико-методичні аспекти розвитку соціальної підсистеми в економічній безпеці міста;

- висвітлити стан законодавчого забезпечення процесу розвитку соціальної підсистеми в економічній безпеці міста;
- удосконалити методичний підхід до визначення динаміки статистичних даних за складовими соціальної підсистеми економічної безпеки міста;
- сформувати науково-методичний підхід до оцінювання стану та прогнозування рівня соціальної підсистеми економічної безпеки міста;
- виявити позитивні та негативні сторони соціального розвитку України за оцінками міжнародних експертів на основі динаміки Індексів оцінки рівня соціального розвитку країн світу;
- розробити комплекс ефективних інструментів оцінки рівня соціальної складової економічної безпеки міста;
- провести діагностику стану соціальної підсистеми економічної безпеки міста в розрізі виділених складових за запропонованим методичним інструментарієм;
- надати прогноз перспектив розвитку соціальної підсистеми в системі забезпечення економічної безпеки міста.

Об'єктом дослідження є економічні відносини, що виникають у процесі забезпечення соціальної підсистеми економічної безпеки міста.

Предметом дослідження є науково-методичне забезпечення та практичний інструментарій щодо оцінювання соціальної підсистеми в системі забезпечення економічної безпеки міста.

Теоретико-методологічна основа роботи. Для розв'язання поставлених завдань дисертаційного дослідження були обрані наступні методи дослідження: комплексний підхід до характеристики процесів і явищ у розвитку соціальних процесів в сучасних умовах господарювання для розкриття сутності, структури та особливостей розвитку соціальної підсистеми економічної безпеки міста. Наукові методи пізнання на основі системного підходу до вивчення економічних та соціальних процесів і явищ при узагальнені теоретико-методичних аспектів розвитку соціальної підсистеми в економічній безпеці міста. Методи логічного узагальнення та систематизації при аналізі повноти законодавчого забезпечення процесу розвитку соціальної підсистеми економічної безпеки міста. Економіко-статистичні методи, методи комплексного, кореляційно-регресійного та трендового аналізу і метод порівнянь сучасного стану соціальної підсистеми економічної безпеки міста Києва. Методи економіко-математичного моделювання та прогнозування при визначені методичного інструментарію оцінювання стану та прогнозування розвитку соціальної підсистеми економічної безпеки міста та обґрунтуванні програми заходів, спрямованих на підвищення ефективності управління соціальною підсистемою економічної безпеки міста.

Особиста участь автора в отриманні конкретних наукових результатів, викладених у дисертації. Дисертація є самостійно виконаним дослідженням, у якому представлено розв'язання комплексної задачі щодо теоретичного обґрунтування, прикладних досліджень, аналітичних таблиць, прогнозних

моделей та розрахунків на підставі аналізу та узагальнення теоретичних положень та напрацювань, фактичного матеріалу, опублікованому у наукових працях, які виконані одноосібно та у співавторстві. Авторкою розроблені: авторське тлумачення поняття «система економічної безпеки міста» як взаємодію внутрішніх підсистем, які мають ресурсний запас, за рахунок якого забезпечують стійкість міста, як урбогеосистеми, у випадку впливу несприятливих зовнішніх факторів для подальшого сталого розвитку міста; визначення сутності поняття «соціальна підсистема економічної безпеки» як підсистеми, яка включає в себе всі аспекти, пов'язані з соціальними процесами і взаємодією всіх елементів міського організму, такі, як зайнятість населення, рівень доходів, доступ до освіти та охорони здоров'я, соціальні послуги та інфраструктуру. Визначені фундаментальні принципи розвитку соціальної підсистеми економічної безпеки міста. Для визначення кількісного значення інтегрального показника рівня соціальної підсистеми економічної безпеки міста Києва запропоновано виділяти шість складових, за якими розраховані кількісні значення групових показників, зокрема: економічна, гуманітарна, комунікаційна, громадська, інноваційна, екологічна. Виявлені основні загрози для українців в соціальній площині в період війни.

У роботі наведені етапи дослідження рівня соціальної підсистеми економічної безпеки міста: формування системи одиничних показників за складовими соціальної підсистеми економічної безпеки міста; розрахунок кількісних значень одиничних показників за визначеними формулами; формування рівнянь функцій Харрінгтона для одиничних показників з метою зведення їх значень до єдиних меж вимірювання; розрахунок кількісних значень групових показників соціальної підсистеми економічної безпеки міста; розрахунок інтегрального показника соціальної підсистеми економічної безпеки міста; визначення прогнозного значення рівня соціальної складової економічної безпеки міста у наступному періоді із застосуванням програмного забезпечення «Statgraphics XIX Centurion» за методом сценарного аналізу; розробка заходів для підвищення рівня соціальної підсистеми економічної безпеки міста за необхідності.

У дисертації використані тільки ті положення, моделі та методики, які є результатом власного дослідження здобувачки.

Наукові результати роботи належать особисто авторці і становлять теоретичний і практичний внесок здобувача у розвиток удосконалення розвитку соціальної підсистеми економічної безпеки міста.

Експериментальна база дослідження. Результати дисертаційного дослідження впроваджені: при реалізації міжнародного наукового проекту за напрямом «Стратегії сталого розвитку територій в умовах посткризового відновлення» (довідка № 78/12 від 01.02.2021р.); при плануванні фінансово-економічної діяльності ГО «За комфортне життя» (довідка № 1711/01 від 17.11.2023 р.); при визначені ключових стратегій для посилення соціальної безпеки громад та у організації діяльності ГО «Материнська любов» (довідка №08/12/22 від 23.12.2023р.).

**Наукова новизна дослідження полягає у наступному:
вперше:**

- розроблено науково-методичний підхід до оцінювання стану та прогнозування рівня соціальної підсистеми економічної безпеки міста, який на відміну від існуючих, дозволяє вивчити поточний стан соціальної підсистеми економічної безпеки міста в межах кожної з виділених складових за допомогою розробленого методичного інструментарію та сформувати прогноз подальших змін рівня соціальної складової економічної безпеки міста з метою прийняття управлінських рішень щодо підвищення або збереження рівня соціальної підсистеми;

удосконалено:

- елементний склад системи економічної безпеки міста, в межах якого запропоновано виділяти наступні підсистеми: фінансову, зовнішньоекономічну, інвестиційно-інноваційну, енергетичну, соціальну, демографічну, техніко-технологічну, екологічну, продовольчу, інформаційну з уточненням їх сутності, що дозволяє виділити для дослідження та кількісної оцінки кожну окрему підсистему, зокрема, соціальну;

- методичний підхід щодо зміни пріоритетності критеріїв соціальної підсистеми економічної безпеки мешканців міста у мирний час та на початок війни в Україні, що дозволило виділити нові загрози соціальній підсистемі економічної безпеки міста: зростання фінансової нестабільності, зростання рівня безробіття, закриття багатьох бізнесів, втрата житла внаслідок обстрілів, зниження можливості доступу до освіти, медицини, адміністративних послуг;

- методичний підхід до визначення основних складових соціальної підсистеми економічної безпеки міста в площині соціальної забезпеченості мешканців міста: економічної, гуманітарної, комунікаційної, громадської, інноваційної, екологічної;

- структурно-логічний підхід щодо визначення напрямів реформування нормативно-правової бази з питань забезпечення процесу розвитку соціальної підсистеми в економічній безпеці міста за виділеними складовими соціальної підсистеми економічної безпеки міста;

- методичний інструментарій оцінювання стану та прогнозування рівня соціальної підсистеми економічної безпеки міста за запропонованими етапами, який дозволив отримати оцінку рівня соціальної підсистеми економічної безпеки міста у кількісному та якісному вимірах, який на відміну від існуючих, надає можливість отримати результат у вигляді інтегрального показника рівня соціальної підсистеми економічної безпеки міста на основі розрахованих значень групових та одиничних показників;

отримало подальший розвиток:

- визначення сутності, структури та змісту системи економічної безпеки міста як взаємодії внутрішніх підсистем, які мають ресурсний запас, за рахунок якого забезпечують стійкість міста, як урбогеосистеми, у випадку впливу несприятливих зовнішніх факторів для подального сталого розвитку міста з обґрунтуванням доцільності виділення окремих підсистем, зокрема,

соціальної підсистеми;

- визначення сутності поняття «соціальна підсистема економічної безпеки» як підсистеми, яка включає в себе аспекти, пов'язані з соціальними процесами і взаємодією всіх елементів міського організму, такі, як рівень зайнятості населення, рівень доходів, доступ до охорони здоров'я та освіти, соціальні послуги та інфраструктуру;

- методичний підхід до систематизації чинників впливу на зміни соціальної підсистеми економічної безпеки міста в межах кожної зі складових, аналіз зміни яких дозволив у подальшому сформувати систему однічних показників (індикаторів) для визначення кількісного рівня групових показників та інтегрального показника.

Практичне значення отриманих результатів дисертаційної роботи полягає в тому, що основні наукові положення дисертації доведено до рівня методичних розробок та практичних рекомендацій, що можуть бути використані у роботі місцевих органів влади, зокрема у Департаменті соціальної та ветеранської політики Київської міської державної адміністрації (КМДА).

Теоретичні результати проведеного дослідження використані в освітньому процесі Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, зокрема під час розроблення та викладання навчальних дисциплін «Основи економіки міста та урбаністики» при підготовці бакалаврів ОПП «Економіка міста. Урбаністика» та «Актуальні проблеми економічних досліджень» при підготовці аспірантів РНП «Економіка» (довідка № 44 від 08.04.2024р.).

Апробація результатів дисертації здійснювалась:

- на міжнародних науково-практичних конференціях: «Science, society, education: topical issues and development prospects». The 8th International scientific and practical conference. (м. Харків, 2020, Україна); «Eurasian scientific congress». The 7th International scientific and practical conference. (Барселона, Іспанія, 2020); Global science and education in the modern realities. (Вашингтон, США, 2020); Міжнародна науково-практична конференція «Економіка, облік, фінанси, менеджмент і право: глобальні виклики», (м. Полтава, 11 жовтня 2021р.);

- на Всеукраїнських науково-практичних конференціях: VIII Всеукраїнська науково-практична конференція «Сучасна фінансова політика України: проблеми та перспективи» (м. Київ, 2 грудня 2020 р.); Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Сучасні тенденції розвитку економіки, фінансів та управління: нові можливості, проблеми, перспективи» (м. Київ, 10 листопада 2021 р.); X Всеукраїнська науково-практична конференція «Сучасна фінансова політика України: проблеми та перспективи»: матеріали (м. Київ, 1 грудня 2022 р.); Всеукраїнська науково-практична конференція «Сучасні виклики соціально-економічного розвитку: глобальні та регіональні аспекти» (м. Київ, 1 грудня 2023 р.);

- на круглих столах: «Нові компетенції для Індустрії 5.0 та управління

даними для закладів вищої освіти», круглий стіл (м. Київ, 2023 р.).

Публікації. Основні результати дисертаційної роботи опубліковано у 19 наукових працях, зокрема 8 наукових публікацій (з них 4 у співавторстві) включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України, 1 стаття (з них 1 у співавторстві) у періодичному науковому виданні, проіндексованому у базі даних Web of science, 10 публікацій (з них 6 у співавторстві), у яких додатково висвітлено наукові результати дисертації (з них 1 підрозділ у колективній монографії).

Наукові статті, опубліковані у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України

1. Лойко В.В., Лойко Д.М., Руденко В.С. Розвиток домогосподарств України як складової економічної безпеки національної економіки. *Агросвіт*. 2020. № 13-14. С. 4-11. ISSN 2306-6792. DOI статті: <https://doi.org/10.32702/2306&6792.2020.13—14.4> Вебпосилання на видання: http://www.agrosvit.info/pdf/13-14_2020/2.pdf
2. Лойко В.В., Руденко М.В., Руденко В.С. Динаміка розвитку будівельних підприємств України та міста Києва в контексті забезпечення економічної безпеки. *Ефективна економіка*. 2020. № 7. ISSN 2307-2105. DOI статті: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.7.13>. Вебпосилання на видання: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8058>
3. Лойко В.В., Руденко В.С., Лойко Є.М. Динаміка розвитку домогосподарств міста Києва як складової соціальної безпеки міста. *Агросвіт*. 2022. № 4. С.48-55. DOI статті: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2022.4.48> Вебпосилання на видання: <http://www.agrosvit.info/?op=1&z=3582&i=5>
4. Руденко В.С. Демографічна криза, як ключова загроза соціальній безпеці регіону: сучасний стан, причини, тенденції та шляхи покращення ситуації. *Науковий вісник Міжнародної асоціації науковців. Серія: економіка, управління, безпека, технології*. 2023. Том 2. № 2. ISSN 2786-5827. DOI статті: <https://doi.org/10.56197/2786-5827/2023-2-2-5> Вебпосилання на видання: <https://man.org.ua/nv/index.php/about/issue/view/5>
5. Руденко В.С. Волонтерство, як провідне явище в процесі забезпечення соціальної безпеки України: еволюція, значення, сучасний стан та проблематика. *Економіка та суспільство*. 2023. № 52. e-ISSN 2524-0072. DOI статті: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-32> Вебпосилання на видання: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/index>
6. Лойко В.В., Руденко В.С. Тенденції змін та розвиток механізму забезпечення життєдіяльності українського суспільства в розрізі соціальної безпеки країни. *European scientific journal of Economic and Financial innovation*. 2023. № 1 (11). С. 199 – 207. ISSN 2617-8648. DOI статті: <http://doi.org/10.32750/2023-0116> Вебпосилання на видання: <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/208>
7. Руденко В.С. Соціальна підсистема в системі економічної безпеки: характерні особливості та взаємозалежність понять в площині

суспільно-економічного розвитку. *Економіка та суспільство*. 2023. № 57. ISSN 2524-0072. DOI статті: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-77>. Вебпосилання на видання: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/index>

8. Руденко В.С. Методичний інструментарій оцінювання стану рівня соціальної підсистеми економічної безпеки міста. *European scientific journal of Economic and Financial innovation*. 2023. № 2 (12). С. 200 – 213. ISSN 2617-8648. DOI статті: <http://doi.org/10.32750/2023-0216> Вебпосилання на видання: <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/246/199>

Наукова стаття, опублікована у періодичному науковому виданні, проіндексована у базі даних Web of Science

9. Loiko V., Teremetskyi V., Maliar S., Rudenko M., **Rudenko V.** (2021). Critical infrastructure of the housing sector of the national economy: economic and legal aspect. *Amazonia Investiga*, 2021, 10(44), 278-287. ISSN: 2322 - 6307; онлайн-ISSN: 1544-0044. DOI статті: <https://doi.org/10.34069/AI/2021.44.08.27>. Вебпосилання на видання: www.amazoniainvestiga.info.

Публікації, у яких додатково відображені результати дослідження (статті в інших виданнях, матеріали конференцій, тощо)

10. Лойко В.В., **Руденко В.С.**, Золотоверха А.С. Аналітичні аспекти впливу пандемії на розвиток бізнесу в України на засадах соціальної безпеки. Стратегії сталого розвитку територій в умовах посткризового відновлення [текст]: [монографія] / під заг. ред. д.е.н., проф. Храпкіної В.В., д.ю.н., проф. Устименка В.А. – К.: Інтерсервіс, 2021. С. 249 – 267. ISBN 978-966-999-091-4 Вебпосилання на видання: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/35693>

11. Лойко В.В., **Руденко В.С.** Впровадження інноваційних продуктів у банках як чинник забезпечення соціальної безпеки. *Science, society, education: topical issues and development prospects. Abstracts of the 8th International scientific and practical conference. SPC “Sci-conf.com.ua”*. Kharkiv, Ukraine. 2020. Pp. 299-304. ISBN 978-966-8219-83-2. Вебпосилання на видання: <https://sci-conf.com.ua> .

12. Лойко В.В., **Руденко В.С.** Зростання добробуту населення як чинник забезпечення соціальної безпеки країни. *Eurasian scientific congress. Abstracts of the 7th International scientific and practical conference. Barca Academy Publishing*. Barcelona, Spain. 2020. Pp. 316-321. ISBN 978-84-15927-31-0. Вебпосилання на видання: <https://sci-conf.com.ua>

13. Лойко Д.М., **Руденко В.С.** Методичний інструментарій аналізу споживчого сектора економіки як чинника забезпечення соціальної безпеки країни. *Global science and education in the modern realities*. 2020. №1, August 27. P.p.202-205. ISSN 2709-2267. Вебпосилання на видання: <http://surl.li/owptz>

14. Лойко В.В., **Руденко В.С.** Аналіз демографічної ситуації в місті Києві, як одного із основних факторів соціальної безпеки міста. Сучасна фінансова політика України: проблеми та перспективи [Текст]: матеріали

VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції(м. Київ, 2 грудня 2020 р.) / Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ, 2020. С. 101 – 103. Вебпосилання на видання: <http://surl.li/edwxf>

15. Руденко В.С. Мале та середнє підприємництво м. Києва, як показник соціальної безпеки міста в умовах пандемічної ситуації. *Економіка, облік, фінанси, менеджмент і право: глобальні виклики: матеріали міжнародної науково-практичної конференції.* 2021. (м. Полтава, 11 жовтня 2021р.). С. 6-8. Вебпосилання на видання: <http://surl.li/owprvv>

16. Руденко В.С. Громадський бюджет як фактор соціальної безпеки міста Києва: сучасний стан та проблеми функціонування. Сучасні тенденції розвитку економіки, фінансів та управління: нові можливості, проблеми, перспективи : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, 10 листопада 2021 р.. К. : КУБГ, 2021. С. 303 – 306. Вебпосилання на видання: <http://surl.li/jqmke>

17. Руденко В.С., Сичинська М., Дворецька О. Соціальна безпека мешканців міста, як важлива складова розвитку країни у воєнний та післявоєнний часи. Сучасна фінансова політика України: проблеми та перспективи [Текст]: матеріали Х Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 1 грудня 2022 р.) / Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ, 2022. С. 96-99. Вебпосилання на видання: <http://surl.li/jekfc>

18. Руденко В.С. Гранти – як форма забезпечення соціальної безпеки та важіль розвитку малого та середнього бізнесу в Україні в умовах війни. Нові компетенції для Індустрії 5.0 та управління даними для закладів вищої освіти: тези доповіді учасника круглого столу (м. Київ, 2023 р.). С. 129-132. Вебпосилання на видання: <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/24475>

19. Руденко В.С. Соціальне підприємництво у контексті соціальної підсистеми економічної безпеки: аналіз, значення та сучасний стан. Сучасні виклики соціально-економічного розвитку: глобальні та регіональні аспекти [Текст]: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 1 грудня 2023 р.) / Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ, 2023. С. 35-37. Вебпосилання на видання: https://feu.kubg.edu.ua/images/FEU/KIE/3/12/26/2023_1122023.pdf

Особистий внесок здобувача. Дисертація Руденко Валентини Сергіївни «Розвиток соціальної підсистеми економічної безпеки міста» є оригінальним, самостійним дослідженням, виконаним на належному рівні. Наукові результати роботи належать особисто авторці і становлять теоретичний і практичний внесок здобувача у розвиток системи загальної середньої освіти. Усі теоретичні та практичні результати, що виносяться на захист, отримані авторкою самостійно.

У підрозділі монографії «Аналітичні аспекти впливу пандемії на розвиток бізнесу в Україні на засадах соціальної безпеки», опублікованому у співавторстві з Лойко В.В., Золотоверхою А.С., внесок Руденко В.С. полягає у тому, що вона підготувала аналітичні таблиці, які відображають динаміку рівня безробіття в Україні у 2019-2020 рр., провела розрахунки рівня

соціальної безпеки за фактичними даними показника «Рівень зайнятості населення, %», що становить 33% тексту підрозділу монографії.

У статті «Розвиток домогосподарств України як складової економічної безпеки національної економіки», опублікованій у співавторстві з Лойко В.В. та Лойко Д.М., внесок Руденко В.С. полягає у тому, що вона зробила аналіз сукупних ресурсів та витрат домогосподарств України та міста Києва за період 2014-2018 рр. та обґрунтувала висновки за цим аналізом, що становить 33% тексту статті.

У статті «Динаміка розвитку домогосподарств міста Києва як складової соціальної безпеки міста», опублікованій у співавторстві з Лойко В.В. та Лойко Є.М., внесок Руденко В.С. полягає у тому, що вона зробила аналіз динаміки розвитку домогосподарств України та міста Києва за період 2016-2020 рр. та динаміки їх сукупних ресурсів.

У статті «Динаміка розвитку будівельних підприємств України та міста Києва в контексті забезпечення економічної безпеки», опублікованій у співавторстві з Лойко В.В. та Руденко М.В., внесок Руденко В.С. полягає у тому, що вона проаналізувала структуру фінансових результатів до оподаткування будівельних підприємств та структуру видатків бюджету міста Києва, що становить 33 % тексту статті.

У статті «Тенденції змін та розвиток механізму забезпечення життедіяльності українського суспільства в розрізі соціальної безпеки країни», опублікованій у співавторстві з Лойко В.В., внесок Руденко В.С. полягає у тому, що вона проаналізувала стан обсягів роботи підприємств в умовах повномаштабного вторгнення, рейтинг областей України за кількістю зареєстрованих волонтерських та благодійних організацій та зробила висновки х за отриманими результатами аналізу, що становить 50 % тексту статті.

У науковій статті «Critical infrastructure of the housing sector of the national economy: economic and legal aspect», опублікованій у співавторстві з Лойко В.В., Теремецьким В.І., Маляром С.А., Руденком М.В., внесок Руденко В.С. полягає у тому, що вона провела розрахунки та побудувала графоаналітичну модель прогнозу обсягів введення в експлуатацію загальної площині житлових будинків в Україні, що становить 20% тексту статті.

У тезах доповіді Міжнародній науково-практичній конференції (м. Харків, 2020) «Впровадження інноваційних продуктів у банках як чинник забезпечення соціальної безпеки», опублікованих у співавторстві з Лойко В.В., внесок Руденко В.С. полягає у тому, що вона проаналізувала інновації, які надають сучасні банки мешканцям міст, що сприяє підвищенню рівня соціальної безпеки в містах, що становить 50 % тексту тез доповіді.

У тезах доповіді Європейському науковому конгресу (м. Барселона, Іспанія, 2020) «Зростання добробуту населення як чинник забезпечення соціальної безпеки країни», опублікованих у співавторстві з Лойко В.В., внесок Руденко В.С. полягає у тому, що вона проаналізувала динаміку сукупних доходів та сукупних споживчих витрат домогосподарств України

та Чехії та зробила висновки із проведеного дослідження, що становить 50 % тексту тез доповіді.

У тезах доповіді Міжнародної науково-практичної конференції (США, 2020) «Методичний інструментарій аналізу споживчого сектора економіки як чинника забезпечення соціальної безпеки країни», опублікованих у співавторстві з Лойко Д.М., внесок Руденко В.С. полягає у тому, що вона провела розрахунки та побудувала графоаналітичну модель дослідження залежності обсягів ВВП, створеного у споживчому секторі економіки від наявного доходу населення, у розрахунку на одну особу за рік, що становить 50 % тексту тез доповіді.

У тезах доповіді Всеукраїнській науково-практичній конференції (м. Київ, 2 грудня 2020 р.) «Аналіз демографічної ситуації в місті Києві, як одного із основних факторів соціальної безпеки міста», опублікованих у співавторстві з Лойко В.В., внесок Руденко В.С. полягає у тому, що вона проаналізувала динаміку чисельності населення міста Києва та демографічних змін за період 2014-2019 рр. та зробила висновки із проведених досліджень, що становить 50 % тексту тез доповіді.

У тезах доповіді «Соціальна безпека мешканців міста, як важлива складова розвитку країни у воєнний та післявоєнний часи», опублікованих у співавторстві з Сичинською М. та Дворецькою О., внесок Руденко В.С. полягає у тому, що вона виділила основні загрози для українців в соціальній площині під час війни та сформувала пропозиції щодо їх мінімізації, що становить 33 % тексту тез доповіді.

Структура й обсяг дисертації. Дисертація містить вступ, три розділи основної частини з підпунктами, висновки до розділів, загальні висновки, список використаних джерел з 195 найменувань та 20 додатків. Робота містить 79 таблиць та 49 рисунків. Обсяг основного тексту дисертації складає 180 сторінок.

Оцінка мови та стилю дисертації. Принципових зауважень щодо структури, основних положень і концепції дисертації Руденко Валентини Сергіївни немає. Матеріал дисертації викладено в логічній послідовності та доступно для сприйняття. Робота написана науковим стилем мовлення, її структура відповідає алгоритму здійсненого авторкою дослідження. Зміст, структура, оформлення дисертації та кількість публікацій відповідають вимогам п.6-9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 №44 (зі змінами), наказу Міністерства освіти і науки України від 12.07.2017 №40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», затвердженого Міністерством юстиції України 03.02.2017 за №155/30023.

Дотримання здобувачем академічної добросесності в дисертації та наукових публікаціях, у яких висвітлено наукові результати дисертації. На підставі вивчення тексту дисертації і наукових публікацій, результатів автоматизованої перевірки на plagiat та їх експертної оцінки, встановлено,

що дисертація і наукові публікації виконані самостійно, не містять академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, самоплагіату.

Усі використані здобувачкою в тексті дисертації власні наукові праці без посилання на ці праці були попередньо опубліковані з метою висвітлення в них основних наукових результатів дослідження та вказані в анотації дисертаційної роботи.

Відповідність змісту дисертації галузі знань та спеціальності. За своїм фаховим спрямуванням, науковою новизною і практичною значущістю дисертація Руденко Валентини Сергіївни відповідає спеціальності 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 051 Економіка.

Рішення.

1. Дисертація Руденко Валентини Сергіївни на тему «Розвиток соціальної підсистеми економічної безпеки міста», подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка, є завершеною, самостійною роботою, що містить науково обґрунтовані результати, актуальність, наукову новизну, теоретичне та практичне значення і відповідає п.6-9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченого ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 №44 (зі змінами), наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 №40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», затвердженого Міністерством юстиції України 03.02.2017 за №155/30023.

2. Дисертація Руденко Валентини Сергіївни та наукові публікації, у яких висвітлено наукові результати дисертації, виконано на належному науковому рівні з дотриманням академічної доброчесності.

3. Руденко Валентина Сергіївна на високому рівні оволоділа методологією наукової діяльності, набула теоретичних знань, відповідних умінь, навичок та компетентностей. Здобувачка вільно володіє матеріалом.

4. Рекомендувати дисертацію Руденко Валентини Сергіївни на тему «Розвиток соціальної підсистеми економічної безпеки міста» до публічного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді для присудження В.С.Руденко ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка.

Головуюча –

доктор економічних наук, доцент,
завідувачка кафедри міжнародної економіки
Факультету економіки та управління
Київського столичного університету
імені Бориса Грінченка

Код ЄДРПОУ 45307965

Алла ШЛАПАК

